Denumirea măsurii - **Servicii de bază şi reînnoirea satelor**
Codul măsurii: **M4 / Domeniul de intervenţie 6B**
Tipul măsurii: ☑ lnvestiţii
☐ Servicii
☐Sprijin forfetar

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenţie a acesteia si a contribuţiei la priorităţile strategiei, la domeniile de intervenţie, la obiectivele transversale şi a complementarităţii cu alte măsuri din SDL

Dezvoltarea economică si socială durabilă a zonei rurale este indispensabil legată de îmbunătăţirea infrastructurii rurale si a serviciilor de baz ă existente. lnfrastructura si serviciile de bază neadecvate constituie principalul element care menţine decalajul accentuat dintre zonele rurale si cele urbane si care reprezintă o piedică în calea egalităţii de sanse si a dezvoltării economica-sociale a zonelor rurale.
Zona montană a GAL Valea Râmnicului se distinge comparativ cu alte zone prin dezavantaje naturale, cum ar fi altitudinea, clima, izolarea faţă de căile de comunicaţie si de pieţele de comercializare si prin dezavantaje structurale: grad ridicat de dispersare a gospodăriilor în cadrul unei localităţi, distanţe mari faţă de centrele decizionale si administrative. Din aceste motive se impune dezvoltarea zonei montane prin sprijinirea infrastructurii în mod deosebit.
Această măsură va oferi sprijin financiar pentru stimularea investiţiilor în înfiinţare, extindere si îmbunătăţire a infrastructurii rutiere locale din zonele rurale, investiţii în infrastructura educaţională si socială, achiziţionarea de utilaje pentru servicii de salubrizare şi serviciul voluntar pentru situaţii de urgenţă, investiţii în crearea, îmbunătăţirea şi extinderea serviciilor locale de bază destinate populaţiei rurale, cu respectarea principiilor de eficienţă energetică a clădirilor.
De asemenea, prin intermediu măsurii se va oferi sprijin financiar pentru întreţinerea, restaurarea si modernizarea obiectivelor de patrimoniu cultural de interes local, aezăminte monahale, culturale (de ex. că mine culturale).
lnvestiţiile vor avea un impact pozitiv asupra condiţiilor de trai pentru populaţia rurală , vor stimula activităţile de turism rural si vor contribui la stoparea fenomenului de depopulare din mediul rural prin reducerea decalajelor rural-urban.
Evoluţia demografică a teritoriului este înspre îmbătrânirea populaţiei, spre depopularea mai ales a satelor aflate la mare distanţă de oraşe.
În teritoriul GAL Valea Râmnicului sunt 6 comune cu populaţie sub 2.000 locuitori, iar acest restricţionează accesul acestora la finanţările din PNDR 2014 - 2020 (sub-măsura 7.2).
Unele comune nu fac parte din proiecte regionale de gestionare a deșeurilor, trebuind să rezolve problemele pe plan local.
Datorită bugetului redus al comunelor, multe dintre acestea nu au în dotare maşini si utilaje moderne pentru intervenţii în situaţii de urgenţă . Nu dispun nici de utilaje de intervenţie în situaţii de calamităţi naturale cum ar fi inundaţiile, alunecă rile de teren, înzăpezirea căilor de acces (care se petrec frecvent în zona montană).
În privinţa situaţiilor de urgenţă s-a constatat că în zonă există unităţi ale pompierilor voluntari locali, care pot interveni în mod corespunzător în cazuri de situaţii de urgenţă , pot ajunge si acţiona foarte repede. Aceste unităţi locale pot interveni mai repede în cazul situaţiilor de urgenţă din teritoriul de referinţă , în comparaţie cu angajaţii ISU din oraşele cele mai apropiate, respectiv Focani, Buzău, Râmnicu Sărat. Unităţile pompierilor voluntari locali, nu dispun de toate echipamentele de specialitate necesare, acestea nefiind capabile

sa răspund ă tuturor tipurilor de solicitări; astfel s-a identificat nevoia de dotare cu echipamente necesare pentru funcţionarea optimă a unităţilor de intervenţie în situaţii de urgenţă .
Din datele culese în teren se pot trage câteva concluzii:
- nivelul de asigurare a serviciilor publice este foarte scăzut în majoritatea comunelor din teritoriuL GAL Valea Râmnicului, infrastructură socială deficitară ;
- există o mare deschidere, disponibilitate si expertiză din partea autorit ăţilor publice locale pentru efectuarea de proiecte de investiţii pentru asigurarea infrastructurii locale;
- există o largă deschidere pentru dezvoltare de parteneriate în vederea accesării fondurilor nerambursabile necesare îmbun ătăţirii calităţii vieţii pentru populaţia rurală;
- există un potenţial mare de dezvoltare a turismului, insuficient valorificat datorit ă infrastructurii deficitare.
Legătura măsurii cu nevoile:
Măsura propusă va contribui la soluţionarea următoarelor nevoi:
- Reducerea sărăciei, menţinerea locurilor de muncă si crearea altora noi;
- Păstrarea si conservarea unor tradiţii, obiceiuri si meșteșuguri locale;
- Asigurarea accesuLui la servicii publice de calitate si adaptarea infrastructurii la standardele de funcţionare în siguranţă ;
- Dezvoltarea turismului.
Obiectivele de dezvoltare rurală , conform art. 4 din Reg. (UE) 1305/2013, la care contribuie măsura: **Obţinerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiei şi comunităţilor rurale, inclusiv crearea si menţinerea locurilor de muncă .**
Măsura contribuie la priorităţile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:
- Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei si a dezvoltării economice în zoneLe rurale
Contribuţia la Priorităţile SDL (locale) - nu este cazuL
Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg.(UE) nr.1305/2013
- Servicii de bază si reînnoirea satelor din zonele rurale.
Contribuţia la domeniile de intervenţie, conform art. 5 , Reg. (UE) nr. 1305/2013:
- 6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.
Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. 1305/2013:
Măsura contribuie la inovare. O infrastructură îmbunătăţită permite afacerilor din mediul rural să se dezvolte si încurajează spiritul antreprenorial și inovator.
Existenţa unei infrastructuri educaţionale performante permite formarea de generaţii bine pregătite, deschise spre noi oportunităţi si capabile să inoveze si să dezvolte cu adevărat zonele rurale, făcând-le atractive pentru noi si noi generaţii,
Comptementaritatea cu alte programe/strategii/măsuri: măsura M4 este *complementară cu masurile M2 - Sprijin pentru fermete mici* si M6 -*Sprijin pentru micro întreprinderi non-aricole* **deoarece** beneficiarii direcţi ai măsurilor M2 si M6 (micro întreprinderi si întreprinderi mici din domeniul agricol si non-agricol) sunt beneficiarii indirecţi ai măsurii M4.
Sinergia cu alte măsuri din SDL:
Măsura acţionează în sinergie cu măsura M5 si M6 din SDL si conduc la realizarea priorităţii P6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei si a dezvoltă rii economice în zonele rurale.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Teritoriul GAL Valea Râmnicului are multe zone rurale în care infrastructura de bază , în special drumurile comunale sau căi de legătură între comune, este insuficient dezvoltată , fiind neatractive pentru investitori, în special în zona montană .

De asemenea, dotarea UAT-urilor cu utilaje si echipamente pentru intervenţii în cazuri de urgenţă sau calamitate (incendii, alunecări de teren, inundaţii, înzăpezire, urgenţe medicale) este precară în cele mai multe cazuri, ceea ce conduce la depopularea zonelor rurale, mai ales a celor aflate la altitudine mare si la mare distanţă de orase.

Măsura va contribui la îmbunătăţirea infrastructurii de bază si a serviciilor de bază pentru populaţie, cu precădere a unităţilor administrativ teritoriale aflate la distanţă mai mare de orase, contribuind astfel la reducerea decalajului dintre spaţiul urban si cel rural.

Dezvoltarea socio-economică a spaţiului rural este indispensabil legată de existenţa unei infrastructuri rurale, existenţa si accesibilitatea serviciilor de baz ă pentru populaţie, inclusiv a celor sociale, medicale, culturale, de agrement, reprezentând o cerinţă esenţială pentru creșterea calităţii vieţii si care pot conduce la incluziune socială si la inversarea tendinţei de declin economic si social.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Temei juridic : Articolul 20 din Regulament (UE) nr.1305/2013

Regulamentul (UE) 1407/2013

Regulamentul (UE) 1303/2013

Regulamentul (UE) 480/2014 de completare a R (UE) 1303/2013

Regulamentul (UE) 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a R(UE) nr. 1305/2013

Legislaţie Naţională

Ordonanţa Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor;

Legea nr. 21 5/2001 a administratiei publice locale-republicată ;

Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor;

Ordinul nr. 2260 din 18 aprilie 2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare si inventariere a monumentelor istorice, cu modificările si completările ulterioare;

Legea nr.143/2007 privind înfiinţarea, organizarea si desfășurarea activităţii aezămintelor culturale, cu modificările si completările ulterioare.

4. Beneficiari direcţi/indirecţi (grup ţintă)

Beneficiari diecţi

- Comunele, conform legislaţiei naţionale în vigoare;
- ONG- uri, conform legislaţiei naţionale în vigoare;
- Unităţi de cult, conform legislaţiei naţionale în vigoare;
- Persoane fizice autorizate/societăţi comerciale care deţin în administrare obiective de patrimoniu cultural de utilitate publică .

Sediul social si punctul/punctele de lucru, după caz, ale solicitantului trebuie să fie situate în spaţiul rural, pe teritoriul GAL, activitatea desfășurând-se în spaţiul rural.

Beneficiari indirecţi

- Micro întreprinderi si întreprinderi mici din domeniul agricol si non agricol;
- Persoane fizice - locuitori ai zonelor rurale, precum si turiști.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate si plătite efectiv;
- Plăţi în avans, cu condiţia constituirii unei garanţii bancare sau echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) si art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acţiuni eligibile si neeligibile

Cheltuieli eligibile (pentru a fi eligibile, trebuie efectuate pe teritoriul GAL).

- Modernizarea infrastructurii de acces către obiective de interes social si/sau economic, inclusiv obiective turistice;
- Înfiinţarea și/sau extinderea reţelei de iluminat public prin utilizarea eficientă a energiei;

Restaurarea, conservarea si dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local;

- Crearea, îmbunătăţirea si extinderea infrastructurii la scară mică , inclusiv investiţii în domeniul energiei din surse regenerabile si al economisirii energiei;
- Înfiinţarea/extinderea/modernizarea infrastructurii de valorificare a produselor locale:
- Achiziţia de utilaje, echipamente pentru serviciile publice de salubrizare si pentru serviciile voluntare pentru situaţii de urgenţă;
- Costuri generale ocazionate de cheltuieli cu construcţia sau renovarea de bunuri imobile si achiziţionarea sau cumpărarea în leasing de mașini si echipamente noi, în limita valorii de piată a activului, precum onorariile pentru arhitecţi, ingineri si consultanţi, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică de mediu, inclusiv studii de fezabilitate, vor fi realizate în limita a 10 % din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcţii-montaj si în limita a 5 % pentru proiectele care prevăd achiziţii simple de utilaje.

Cheltuieli neeligibile

- Contribuţiile în natură ;
- Cheltuieli cu achiziţionarea de bunuri si echipamente second hand;
- Cheltuieli efectuate înaintea semnării contractului de finanţare, cu excepţia costurilor generale definite la art. 45 alin. 2 lit. c) a R (UE) nr. 1305/2013, care pot fi realizate înaintea depunerii cererii de finanţare;
- Cheltuieli cu achiziţia mijloacelor de transport în comun pentru uz personal si pentru transport persoane;
- Cheltuieli cu investiţiile ce fac obiectul dublei finanţări care vizează aceleași costuri eligibile, dobânzi debitoare, cu excepţia celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenţii pentru dobândă sau a unei subvenţii pentru comisioanele de garantare si pentru fondurile mutuale;
- Taxa pe valoarea adăugată, cu excepţia cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislaţiei naţionale privind TVA-ul și a prevederilor specifice pentru instrumente financiare.
- În cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de comisioane de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinantare a dobânzilor, cheltuieli generale și cheltuieli de asigurare;
- Costuri privind închirierea de masini, utilaje, instalaţii, echipamente, costuri operaţionale, inclusiv costuri de întreţinere si chirie.

7. Condiţii de eligibilitate

- Solicitantul trebuie s ă aibă sediul social sau punctul de lucru în teritoriul GAL, iar investiţia trebuie realizată pe teritoriul GAL;
- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria de beneficiari eligibili;
- Solicitantul trebuie s ă se angajeze să asigure întreţinerea/mentenanţa investiţiei pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată ;

- Solicitantul trebuie să nu fie în insolvenţă sau incapacitate de plată .

8. Criterii de selecţie

Sunt prioritizate:

- Proiectele care deservesc un număr mare de beneficiari direcţi;
- Căile de acces care fac legătura cu investiţii realizate din fonduri publice;
- Proiectele depuse de comunităţile cu indice de sărăcie mare;
- Proiectele depuse de comunităţile aflate la distanţă mare faţă de orașe.

9. Sume (aplicabile) si rata sprijinului

Valoarea maximă a sprijinului: 100.000 EURO.

Pentru beneficiarii publici ponderea sprijinului nerambursabil este de 100 % din cheltuielile eligibile dacă investiţia nu este generatoare de venituri si de 90 % dacă se generează venituri.

În cazul investiţiilor beneficiarior privaţi, ponderea sprijinului este maxim 90 % dacă acestea sunt generatoare de venituri si de 100 % dacă nu sunt generatoare de venituri.

10. Indicatori de monitorizare

Cheltuieli publice totale.

Populaţia netă care beneficiază de servicii/infrastructură îmbunătăţită .

Locuri de muncă nou create.